

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Ndob/11/2026
Identifikačné číslo spisu:	6122211123
Dátum vydania rozhodnutia:	14.04.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Andrea Moravčíková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:6122211123.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Ivany Nemčekovej a JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD., v spore žalobcu Vysoká, s.r.o. v likvidácii, Mýtna 50, Bratislava, IČO: 52 013 651, zastúpeného Advokátska kancelária HPP, s.r.o., Záhradnícka 30, Bratislava, IČO: 36 867 489, proti žalovanému ROKUR, s.r.o., Jókaiho 10/20, Komárno, IČO: 36 536 113, zastúpenému Advokátska kancelária JUDr. Ladislav Barát, s.r.o., Školská 3, Nitra, IČO: 36 868 639, o 62 090,71 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 27Cb/29/2022, o odvolaní žalobcu v konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 5Cob/154/2024, o nesúhlase Krajského súdu v Bratislave s postúpením sporu Krajským súdom v Nitre, takto

rozhodol:

Na konanie o odvolaní j e p r í s l u š n ý Krajský súd v Bratislave.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave predložil súdny spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) z dôvodu jeho nesúhlasu s postúpením sporu Krajským súdom v Nitre podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), majúce za to, že funkčne príslušným na konanie o odvolaní je v danom prípade Krajský súd v Nitre.

2. K dôvodom predloženého nesúhlasu uviedol, že žalobca sa v konaní podanou žalobou domáhal vydania bezdôvodného obohatenia od žalovaného tvrdiac, že žalovaná istina predstavuje peňažné prostriedky, ktoré boli poukázané z účtu žalobcu na účet žalovaného, a to bez toho, aby medzi žalobcom a žalovaným existoval akýkoľvek zmluvný vzťah. Neexistenciu zmluvného vzťahu medzi žalobcom a žalovaným konštatoval aj súd I. inštancie v napadnutom rozsudku. K prevodu finančných prostriedkov z účtu žalobcu na účet žalovaného došlo konaním osoby, ktorá nebola zamestnancom žalobcu ani osobou oprávnenou konať za žalobcu a ktorá pre žalobcu zabezpečovala účtovníctvo (ods. 24 napadnutého rozsudku). Dôvodom prevodu finančných prostriedkov bol nákup tovaru, realizovaný touto osobou pre jej vlastnú súkromnú potrebu (stavbu jej rodinného domu).

3. Predkladajúci súd záverom uviedol, že na to, aby určitý záväzkový vzťah spadal do množiny obchodno-právnych záväzkov, musí napĺňať kritériá stanovené v § 261 ObZ, prípadne si strany môžu v

zmysle § 262 ObZ dohodnúť, že ich záväzkový vzťah, ktorý nespadá pod vzťahy uvedené v § 261 ObZ, sa spravuje Obchodným zákonníkom. V posudzovanom právnom vzťahu sú žalobca a žalovaný podnikateľmi. Pri vzniku posudzovaného právneho vzťahu žalovaný konal v rámci svojej podnikateľskej činnosti, avšak žalobca takto nekonal, pretože do vzťahu so žalovaným nevstúpil zo svojej vôle. Posudzovaný právny vzťah vo vzťahu k žalobcovi preto nespĺňa kritériá kladené na subjekty, umožňujúce tento vzťah podradiť pod obchodné záväzkové vzťahy, ani nedošlo k dohode, ktorá by umožnila vzťahy posudzovať ako obchodnoprávne, a teda je potrebné funkčnú príslušnosť odvolacieho súdu určiť podľa § 34 ods. 1 CSP, ktorý upravuje všeobecnú funkčnú príslušnosť, nie podľa § 34 ods. 2 CSP, ktorý upravuje funkčnú príslušnosť v obchodnoprávných sporoch. Uzavrel, že všeobecne funkčne príslušným súdom na rozhodnutie o odvolaní je Krajský súd v Nitre, keďže rozhodnutie napadnuté odvolaním vydal Okresný súd Nitra, ktorý má sídlo v územnom obvode označeného odvolacieho súdu.

4. Najvyšší súd, ako súd spoločne nadriadený Krajskému súdu v Bratislave a Krajskému súdu v Nitre, podľa § 43 ods. 2 CSP príslušný na rozhodnutie o príslušnosti odvolacích súdov, posúdil dôvodnosť predloženého nesúhlasu s postúpením a dospel k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Bratislave s postúpením mu sporu na odvolacie konanie nie je dôvodný.

5. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

6. Podľa § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednávania sporu.

7. Podľa § 34 ods. 1 CSP, ak odsek 2 neustanovuje inak, o odvolaní proti rozhodnutiu okresného súdu rozhoduje krajský súd, v ktorého obvode má sídlo okresný súd, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

8. Podľa ust. § 34 ods. 2 písm. a) CSP, na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vydanému v konaní podľa

a) § 22 písm. f) a h) a § 23 písm. f) a h) je príslušný Krajský súd v Banskej Bystrici,

b) § 22 písm. d) a g) a § 23 písm. d) a g) je príslušný Krajský súd v Bratislave,

c) § 22 písm. e) a § 23 písm. e) je príslušný Krajský súd v Košiciach.

9. Podľa § 261 ods. 1 ObZ, táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti.

10. Podľa § 261 ods. 8 ObZ, pri použití tejto časti zákona podľa odsekov 1 a 2 je rozhodujúca povaha účastníkov pri vzniku záväzkového vzťahu.

11. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom spore Okresný súd Nitra rozsudkom zo dňa 2.5.2023 č. k. 27Cb/29/2022-217 žalobu zamietol a rozhodol o náhrade trov konania. Súd prvej inštancie konštatoval nedôvodnosť žalobcom uplatneného nároku z dôvodu, že žalovaný ako príjemca peňažných prostriedkov, ktoré predstavovali plnenie Ing. E. voči žalovanému, a ktoré mu poukázala v dôsledku zneužitia dispozičného oprávnenia k bankovému účtu žalobcu, nie je pasívne vecne legitimovaný v konaní o žalobe na vydanie bezdôvodného obohatenia založenej na skutkovom základe, z ktorého žalobca v tomto konaní vyvodzoval žalobou uplatnený nárok. Žalovaný teda nebol nositeľom hmotnoprávnej povinnosti vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie, ktoré by spočívalo v prijatí peňažných prostriedkov z bankových účtov žalobcu, ktoré však boli plnením záväzku P., ktorý jej vyplynul z právnych úkonov robených voči žalovanému síce v mene žalobcu, no bez plnomocenstva (resp. akéhokoľvek právneho titulu oprávňujúceho ju konať v mene a na účet žalobcu).

12. Voči rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca dňa 9.5.2023 odvolanie, ktoré bolo dňa 16.8.2023

predložené na rozhodnutie Krajskému súdu v Nitre ako súdu odvolaciemu pod sp. zn. 5Cob/61/2023. Krajský súd v Nitre o odvolaní žalobcu nerozhodol, majúc za to, že ide o obchodnoprávny spor, z ktorého dôvodu postúpil spor na rozhodnutie Krajskému súdu v Bratislave ako súdu funkčne a kauzálné príslušnému na konanie o odvolaní v obchodnoprávnom spore, s poukazom na § 34 ods. 2 písm. b) CSP.

13. Podľa najvyššieho súdu pre posúdenie dôvodnosti nesúhlasu Krajského súdu v Bratislave s postúpením sporu Krajským súdom v Nitre bolo potrebné ustáliť, či v danom prípade ide o obchodnoprávny spor. Pri jeho vymedzení je potrebné vychádzať z predpisov hmotného práva upravujúcich obchodnoprávne vzťahy a občianskoprávne vzťahy, teda z Obchodného zákonníka ako lex specialis a Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov ako lex generalis.

14. To, či spor možno definovať ako obchodnoprávny, závisí predovšetkým od právnej povahy (právneho statusu) strán a ich vzťahu, z ktorého spor vznikol. Určujúcou normou je v tomto prípade ustanovenie § 261 Obchodného zákonníka, obsahujúce vymedzenie obchodných záväzkových vzťahov.

15. Na to, aby sa záväzkový vzťah mohol podľa § 261 ods. 1 ObZ charakterizovať ako obchodnoprávny, musia byť splnené zákonom ustanovené kritériá. Ide predovšetkým o povahu (právny status) sporových strán a povahu ich právneho vzťahu. Základnou podmienkou teda je, že musí ísť o záväzkový vzťah medzi podnikateľmi (subjektívne kritérium). Druhou podmienkou je, že záväzkový vzťah medzi podnikateľmi sa pri jeho vzniku, s prihliadnutím na všetky okolnosti, týka ich podnikateľskej činnosti. Z ust. § 261 ods. 1 ObZ vyplýva, že zákon nevyžaduje, aby išlo o vzťah, ktorý bezprostredne a výhradne odzrkadľuje (kopíruje) predmet podnikania zainteresovaných subjektov, ale ide o voľnejšiu dikciu, ktorá umožňuje pod množinu obchodnoprávných záväzkov začleniť aj tie záväzkové vzťahy, ktoré majú určitý súvis, rôznym spôsobom sa týkajú podnikateľskej činnosti daných subjektov, a teda pôjde o záväzky vzniknuté aj z činností súvisiacich s predmetom podnikania (t.j. činností zabezpečujúcich chod a rozvoj podniku, tzv. akcesorické činnosti). Nemusí teda ísť len o záväzkový vzťah, ktorým sa priamo a bezprostredne realizuje predmet podnikania zapísaný v príslušnom (najmä živnostenskom, obchodnom) registri, ale postačuje, aby záväzok súvisel s podnikateľskou činnosťou strán. To, či sú v tom ktorom jednotlivom prípade splnené zákonné kritériá stanovené v § 261 ods. 1 ObZ pre obchodné záväzkové vzťahy strán, závisí od posúdenia konkrétnych okolností v danej veci, čo rovnako platí aj pre posúdenie, či daná vec predstavuje obchodnoprávny spor (§ 22, § 34 CSP).

16. Z obsahu spisu je zrejmé, že predmetom konania bol nárok žalobcu na zaplatenie istiny s príslušenstvom odôvodnený tým, že došlo k bezdôvodnému obohateniu plnením bez právneho dôvodu na strane žalovaného, a to v dôsledku konania tretej osoby - Ing. E., ktorá bez oprávnenia konať v mene žalobcu objednala za žalobcu tovar u žalovaného, ktorý bol uhradený z účtu žalobcu, a ktorý bol dodaný Ing. E. na ňou určené miesto. Najvyšší súd tu konštatuje, že na oboch stranách sporu vystupujú právnické osoby zapísané v obchodnom registri, z čoho vyplýva, že podmienka obchodnoprávnej povahy strán sporu je splnená (§ 2 ods. 2 písm. a) ObZ), a zároveň sa v konaní posudzuje otázka oprávnenia konať v mene právnickej osoby - podnikateľa pri vzniku záväzkových vzťahov. Ide teda o posúdenie vnútorných aj vonkajších aspektov oprávnenia konať v mene podnikateľa v právnych vzťahoch, vrátane posúdenia existencie a rozsahu oprávnenia konkrétnej osoby zaväzovať právnickú osobu navonok. Ide teda o otázku, ktorá bezprostredne súvisí s konaním podnikateľa navonok v rámci jeho podnikateľskej činnosti.

17. Keďže ide o právny vzťah vzniknutý v súvislosti s podnikateľskou činnosťou dotknutých subjektov, ako aj o posúdenie otázky oprávnenia konania v mene právnickej osoby pri uzatváraní záväzkových vzťahov, je najvyšší súd toho názoru, že v danom prípade je splnená aj podmienka súvislosti s podnikateľskou činnosťou strán, teda uvedený spor je potrebné považovať za obchodnoprávny. Z uvedeného dôvodu nie je námietka funkčnej nepríslušnosti Krajského súdu v Bratislave dôvodná.

18. Najvyšší súd preto uzavrel, že predmetom konania je nárok, ktorý má obchodnoprávnou povahu, a teda príslušným súdom na konanie o podanom odvolaní v predmetnom spore je Krajský súd v

Bratislave, ako súd funkčne príslušný v obchodnoprávných sporoch (§ 34 ods. 2 písm. b) CSP).

19. Najvyšší súd vzhľadom na vyššie uvedené konštatuje, že nesúhlas Krajského súdu v Bratislave s postúpením veci Krajským súdom v Nitre nie je dôvodný, preto rozhodol tak, ako vyplýva z výroku tohto uznesenia.

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.